

staa der i 15 Aar, inden han naar den Løn, som den anden kan faa straks efter et Par Aars Uddannelse. Ja, det er ikke, fordi jeg tror, der er noget syndeligt ved dette at gøre paa dette Tidspunkt, det er Ting, der naturligvis maa blive Genstand for Behandling i Udvalg, men jeg har dog for mit Vedkommende villet paapege det. Paa den anden Side vil jeg gøre opmærksom paa, at det jo netop er af de Punkter, hvor der kan blive Brug for Regelen i § 6 til at hjælpe de Kommuner, som have svært ved at hæve deres Grundløn til den Højde, den burde have.

Med disse Bemærkninger om den ene Hovedfaktor i Lovforslaget, Lønnen, vender jeg mig til den anden, som jeg anser for langt den største, og som omhandles i § 4, nemlig Beregningen af Tjenestealderen. Jeg betænker mig ikke paa at sige, at det Forslag, som her stilles, er en fuldkommen Revolution i Forhold til hele Fortiden. Skønt jeg ellers ikke er en Ven af Revolutioner, hilser jeg dog denne med Glæde, og jeg gør det saa meget mere, som jeg, da vi sidste Gang her i denne Sal havde Tjenestealderens Beregning for, udtalte — jeg sluttede mig den Gang til det ærede Medlem, der er Ordfører for Flertallet her (Jensen-Knudstrup), som var af samme Opfattelse —, at det er en absolut Fordel for Staten, at Lærerne i deres første Aaringer forsøgsvis gøre Tjeneste ved de forskellige private Institutioner, dels hvor de kunne faa Lejlighed dertil, og dels, hvor deres Lyst driver dem hen. Med andre Ord, naar Staten faar dem derfra, have de gennemgaaet deres Forskole, og Statens Skoler blive derfor ikke Forsøgsapparater for dem, kort sagt, Staten høster den væsentligste Fordel deraf. Men for at Staten kan udnytte denne Fordel helt, og for at det ikke til Gengæld skal komme Lærerne til Skade, er det rigtigt og nødvendigt at gaa den Vej, som her foreslaas i § 4. I § 4, Punkt 2, hedder det: „For andre Købstadslærere og for Købstadslærerinder samt for Første- og Enelærere paa Landet endvidere for Andenlærere og Lærerinder paa Landet medregnes Lærer- og Lærerindevirksomhed ved offentlige og statsunderstøttede private Skoler, for saa vidt denne Virksomhed har haft en sammenhængende Varighed. . . .“ Og saa fastsættes der nogle Kauteler, som begrænse det, der her er foreslaaet i § 4, Punkt 2. Det vil med andre Ord sige, at med Hensyn til enhver Skole her i Landet, det

være sig en Børneskole eller en Voksen-skole, for saa vidt den er anerkendt af Staten, det vil sige faar Tilskud, gælder det, at dens Lærere faa deres Tjenestetid medregnet til deres Lønning og deres Pension, hvor de træde over i Statsskolen. Det kalder jeg det revolutionerende, men for mig glædelige ved dette Lovforslag, det betyder mere end alt andet for Lærerne som saadanne. Der var en af de foregaaende Talere, der benævnedes Lærernes Stilling paa dette Omraade som delvis stavnsbunden, og det var der noget om. Det falder nu bort — og det falder mere end bort. Nu opnaas ikke alene det, jeg før nævnte, at Statsskolerne faa den virkelige Fordel af den bedre Uddannelse eller den Fordannelse, som Lærerne have skaffet sig, og af det Kendskab, som de have faaet til Livet i forskellige Retninger, men alle de Skoleinstitutioner, det drejer sig om, faa ikke mindre Fordel derigennem, at de nu virkelig i længere Tid kunne beholde deres Lærerkrafter. Det er jo den store Skavank ved alle disse Institutioner, at de skulle skifte Lærere uafbrudt, fordi Læreren nødvendigvis saa hurtigt som muligt, naar han ellers vil være Statslærer, maa søge over til Statsskolen for ikke at tabe mere af sin Anciennet end højst nødvendigt. Det er derfor meget naturligt, at Realskoleforeningen overfor dette Forslag særlig har hæftet sin Opmærksomhed ved dette Punkt.

Jeg vil gerne, medens jeg er ved dette Spørgsmaal, med det samme sige, at det forekommer mig ikke, at Lovgivningsmagten i Forslaget har truffet det absolut heldige paa et bestemt Punkt. Medens Realskoleforeningen har foreslaaet, at de paa-gældende Lærere skulde have mindst 4 Aars Tjeneste ved de private Skoler, for at det kunde tages med i Betragtning, har Regeringen ment, at det ikke alene var meget for meget, men er endogsaa i Forslaget gaaet ned til 1 Aar. Det mener jeg igen er for lidt, det kan jo være, at det ikke er saa nødvendigt at kræve et bestemt Aaremaal nu, naar Lærerne vide, at de ikke tabe noget ved at blive der, at det altsaa kan være rigtigt blot at have et Minimum, men i øvrigt at lade dem have Frihed til at bestemme, hvorlænge de ville være der. Jeg vilde have fundet det nok saa rigtigt at gaa den Mellemsvej at holde paa 2 Aar, det havde støttet saavel de fri Skoleinstitutioner som Lærerne i deres Ophold.

Jeg kommer saa til et Punkt i § 5. Der har tidligere været rejst en stærk